

Københavns Kommune finder, at reglerne om selvinkriminering kan få utilsigtede konsekvenser, dels fordi reglerne efterlader mange tvivlsspørgsmål, dels fordi myndighederne i stort omfang er nødt til at inddrage politi og anklagemyndighed.

Frederiksberg Kommune finder, at bestemmelsen vil give anledning til mange tvivlsspørgsmål og i høj grad vanskeliggøre den daglige administration af reglerne om tilsyns- og kontrolbesøg. I mange tilfælde vil det således kræve speciel juridisk viden at afgøre, om en person må anses for »mistænkt« i lovens forstand, og i tvivlstilfælde vil kommunen skulle indhente en vurdering fra politi og anklagemyndighed.

Som anført i pkt. 4.2.2 og 4.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger finder Retssikkerhedskommissionen ligesom Justitsministeriet, at der bør indføres en bestemmelse i lovgivningen, som – i lyset af artikel 6 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention og den retspraksis, der knytter sig til denne bestemmelse – fastslår, at en person, som mistænkes for at have begået en lovovertrædelse, der kan medføre straf eller anden sanktion, som må sidestilles med straf, ikke har pligt til at meddele oplysninger til en offentlig forvaltningsmyndighed, medmindre det kan udelukkes, at de oplysninger, der søges tilvejebragt, kan have betydning for bedømmelsen af den formodede lovovertrædelse.

Som begrundelse for en sådan bestemmelse henviser flertallet til den retspraksis om det almindelige forbud mod selvinkriminering, der bl.a. kan støttes på Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Herudover finder flertallet, at også hensynet til ikke at omgå strafferetsplejens regler taler for, at der bør gælde begrænsninger for myndighedernes anvendelse af bestemmelser i lovgivningen om oplysningspligt over for personer mv., som mistænkes for at have begået en strafbar handling. Inden for strafferetsplejen har en mistænkt eller tiltalt person således ikke pligt til at afgive forklaring, jf. retsplejelovens §§ 171 og 752.

Kommissionen anfører endvidere i overensstemmelse med Justitsministeriets opfattelse, at den foreslåede bestemmelse i § 10, stk. 1, om begrænsninger i adgangen til at anvende oplysningspligter må antages at svare til, hvad der i

dag er den gældende retstilstand på en lang række forvaltnings-områder.

Som anført i pkt. 4.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger foreslår Retssikkerhedskommissionen desuden en bestemmelse, hvorefter andre end den mistænkte alene har pligt til i sager, hvor der indgår en mistænkt person, at meddele oplysninger, i det omfang myndigheden indhenter oplysningerne med henblik på behandlingen af andre spørgsmål end fastsættelse af straf.

Retssikkerhedskommissionen og Justitsministeriet finder således, at hensynet til at imødegå omgåelse af strafferetsplejens regler indebærer, at offentlige forvaltningsmyndigheder bør være afskåret fra at anvende regler uden for strafferetsplejen om oplysningspligt mv. over for andre end den mistænkte, hvis oplysningerne søges tilvejebragt med henblik på behandlingen af spørgsmål om straf. Der henvises til pkt. 4.2.3 og 4.3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger samt lovforslagets § 10, stk. 2.

Som anført i pkt. 4.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger forudsættes det, at det i almindelighed er den pågældende myndighed selv, der foretager vurderingen af mistankekravet i § 10. I bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse er der redegjort for en række forhold, der vil kunne indgå i den konkrete vurdering af, om der i det enkelte tilfælde er konkret mistanke om et strafbart forhold.

8. Benyttelse af oplysninger som bevis i en straffesag (§ 11)

Coop Danmark A/S, Den Danske Dommerforening, Foreningen af Politimestre i Danmark, Politifuldmægtigforeningen, Landsorganisationen i Danmark, Rigsadvokaten, Datatilsynet, Rigspolitichefen, Præsidenten for Østre Landsret, Præsidenten for Vestre Landsret og Domstolsstyrelsen kan tilslutte sig opfattelsen hos det mindretal i Retssikkerhedskommissionen, der ikke finder, at lovudkastets § 11 om benyttelse af oplysninger som bevis i en straffesag bør medtages i en ny lov (betænkningen side 154ff).

Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd finder, at kommissionens forslag vil begrænse og besværliggøre myndighedernes mulighed for at varetage tilsyns- og kontrolopgaver.